

Professor Helle Marie Skovbjerg. Designskolen Kolding. September 2024.

"Hvad kan jeg her? Hvad skal jeg her?"

– om at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn i leg gennem pædagogisk legepraksis

**TRoLD. Trivsel og legedeltagelse
i dagtilbud (2024-2027)**

**“MÅ jeg være med? Om inklusion,
fællesskab og leg i skolen
(2018-2022)**

A child is sitting on a wooden floor, surrounded by various colorful geometric shapes and a yellow path. The shapes include circles, rectangles, triangles, and irregular forms in shades of pink, orange, yellow, blue, and red. A yellow path runs diagonally across the floor. A green border is visible at the bottom right. The child's legs and hands are visible, and they appear to be engaged in a play activity.

Playful Belonging aka “Kan jeg være med?” (2025-2027)

#1 Vi ved, at pædagogernes **forestillinger** om leg har betydning for, hvordan det er muligt at handle pædagogisk

#2 Vi ved, at pædagogerne ofte designer med legekvalliteter som de godt **selv kan lide.**

#3 Vi ved, at diversitet i
legekvaliteter skaber
deltagelsesmuligheder for flere

At arbejde med leg, legeforståelser
og pædagogroller gennem sprog,
øvelse og gode legekammerater

Stemningsperspektivet som grundlag

Skovbjerg, H.M. (2016) Perspektiver på leg.

**Legen er en almenmenneskelig aktivitet
- som vi er involveret i hele vores liv**

“Pas godt på din lille ting”-leg

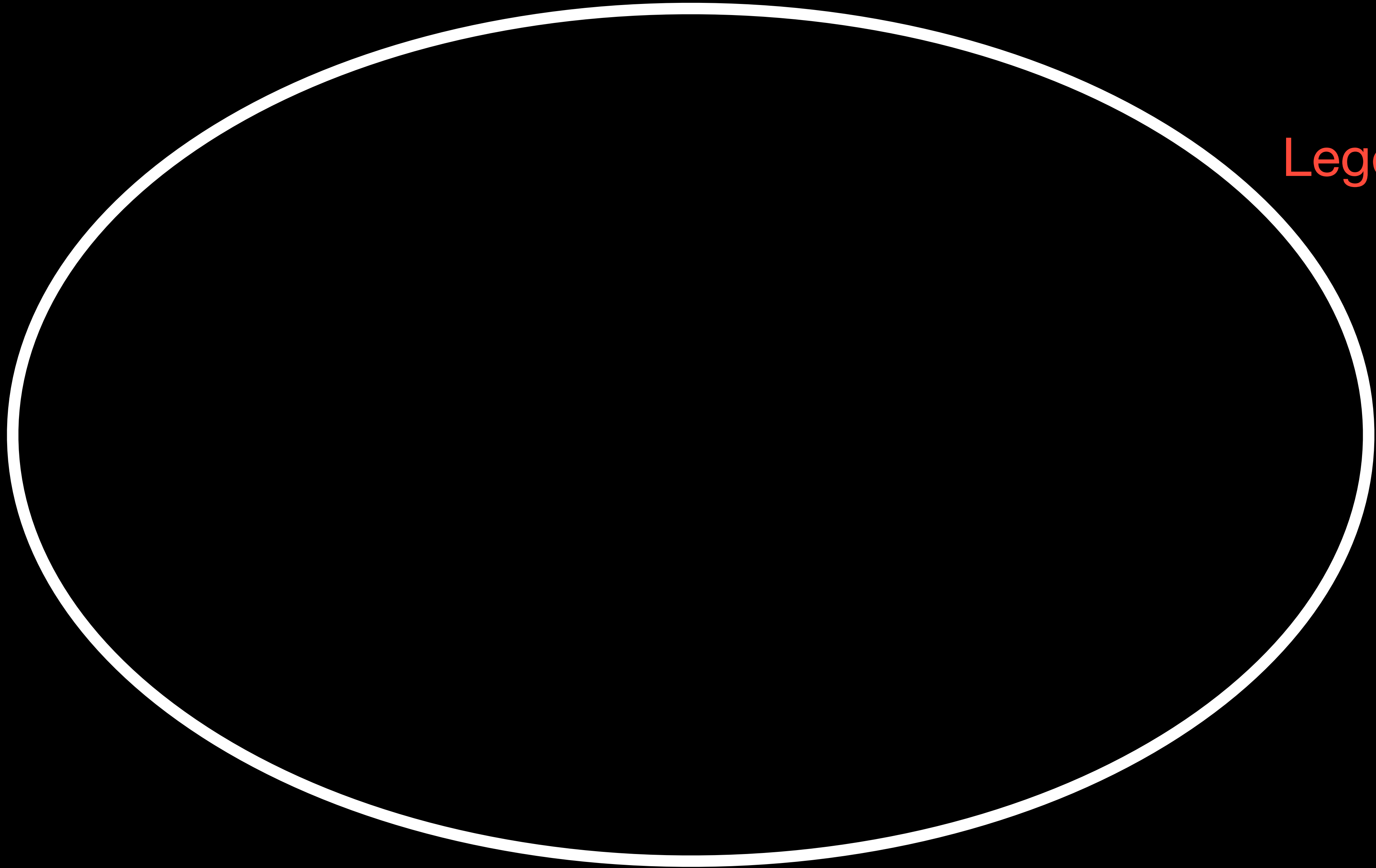
Legens orden

Legemedier
- redskaber til leg

Legepraksis
- det, som vi gør i leg

Legestemning
- det, som vi oplever i leg

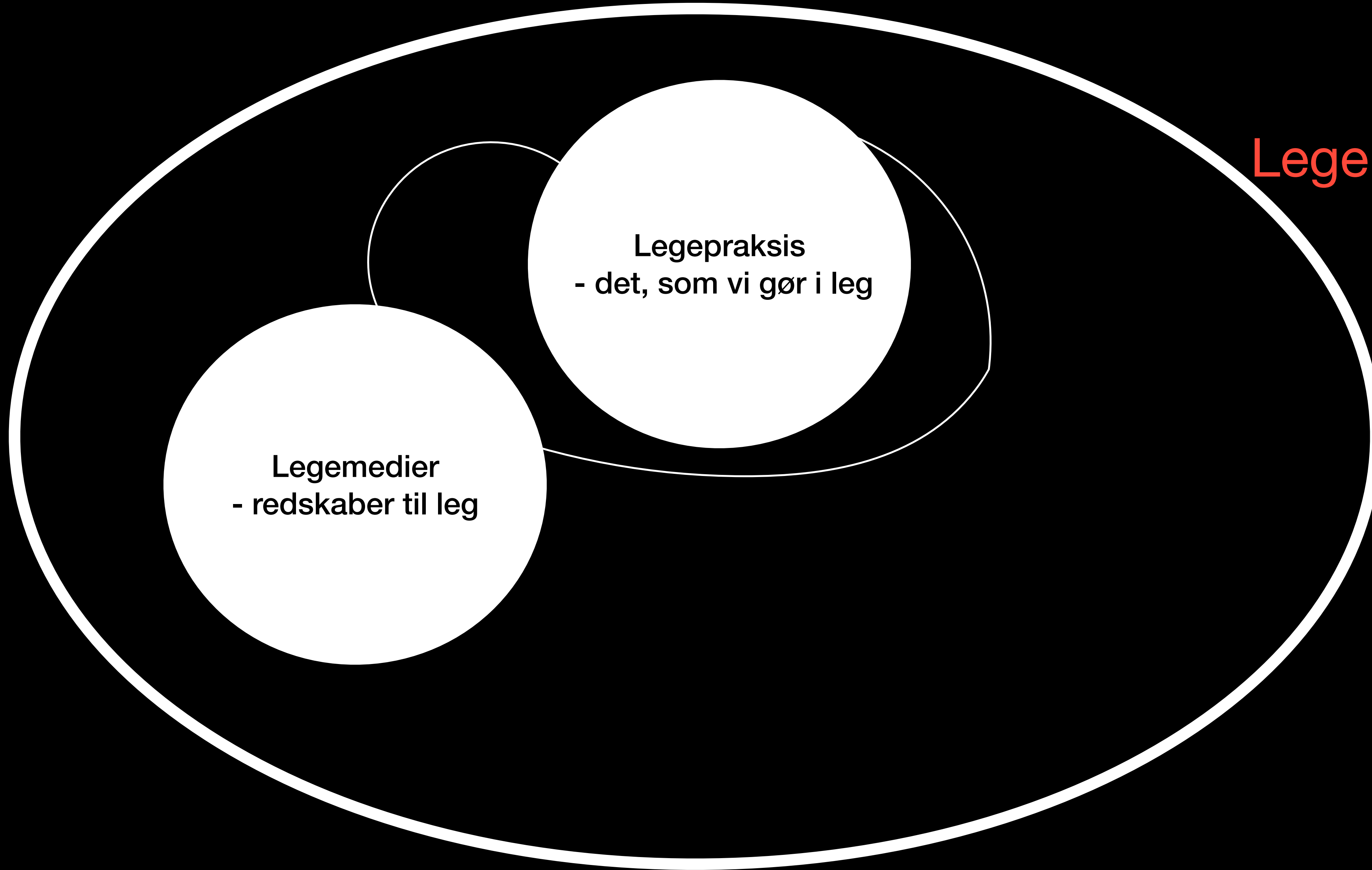
Legekvaliteter:
...hopper, danser,
balancerer, imiterer,
samlar, fifler, råber,
driller, ødelægger,
smadrer.....

Legens orden

Legemedier
- redskaber til leg

Legens orden

Legens orden

Legens orden

Legemedier
- redskaber til leg

Legepraksis
- det, som vi gør i leg

Legestemning
- det, som vi oplever i leg

Legens orden

Legepraksis
- det første handling, og
kontinuerlig synlighed af,
Hvad jeg kan her? Hvad
skal jeg her?

Legemedier
- *at støtte via materialer,
så man ved, hvad man
kan, og man ved, hvad
man skal*

Legekvaliteter:
...hopper, danser,
balancerer, imiterer,
samlere, fifler, råber,
driller, ødelægger,
smadrer.....

Legestemning
- *at bruge sig selv, at bruge
diversitet i stemning, at
tænke i legens rytmer*

Legens orden

Legepraksis
*- det første handling, og
kontinuerlig synlighed af,
Hvad jeg kan her? Hvad
skal jeg her?*

Legemedier
*- at støtte via materialer,
så man ved, hvad man
kan, og man ved, hvad
man skal*

Legestemning
*- at bruge sig selv, at bruge
diversitet i stemning, at
tænke i legens rytmer*

Legekvaliteter:
*...hopper, danser,
balancerer, imiterer,
samler, fifler, råber,
driller, ødelægger,
smadrer.....*

Om pædagogisk legepraksis

Legens orden

På kanten af legens orden

- at passe godt på legen, tæt på den, med materialer, trøst og opmuntring, og en god ide på legens præmisser.

Udenfor legens orden

Tid, rammer, regler, forældre, rengøring

Inden for legens orden

- at tage del i legens orden, på legens præmisser og sige ja til deltagelse

Refleksion:

Kan du genkende positionerne?

Hvad bliver du nysgerrig på, når du ser positionerne?

...og videre med
stemningsperspektivet...

GLID/hengiven

Gentagelsen i centrum
Rytme, kontinuitet og takt
At få det etablerede til at fortsætte
Videnstilegnelse og vidensudøvelse
Kreative lege og byggelege

Bygger
Fifler
Samler
Balancerer

SKIFT/højspændt

Skiftet mellem at gentage noget i lang tid, og så afbrudt af brud

Kroppen er i centrum

Skift mellem fart, højde, retning, relationer

At udforske det, der allerede er, gennem kroppen

Fangelege og trampolinlege

Danser
Hopper
Løber
Gynger

FREMVISE/opspændt

At afkode den sociale gentagelse
og byde sig til for at komme med nye
bud

Publikums rolle

At være forbillede for andre

At lede efter forbillede

Cirkuslege og x-faktorlege

Overværer
Performer
Forestiller
Efterligner

OVERSKRIDE/euforisk

Overskridelsen og
bruddet er i centrum

Brud med kulturelle koder, gentagelse
og forestillinger

Ofte knyttet til det skøre, sjove, pjattede,
gakkede og frække

At udvide sin egen kapacitet og sætte sig
selv mere og mere i spil

Kreativ drivkraft i mange slags
lege

Smadrer
Råber
Ødelægger
Driller

Legens orden

Legepraksis
*- det første handling, og
kontinuerlig synlighed af,
Hvad jeg kan her? Hvad
skal jeg her?*

Legemedier
*- at støtte via materialer,
så man ved, hvad man
kan, og man ved, hvad
man skal*

Legestemning
*- at bruge sig selv, at bruge
diversitet i stemning, at
tænke i legens rytmer*

Legekvaliteter:
*...hopper, danser,
balancerer, imiterer,
samlere, fifler, råber,
driller, ødelægger,
smadrer.....*

Spørgsmål og kommentarer?

Hvis I vil vide mere:

Skovbjerg, H. M., Sand, A-L., & Jørgensen, H. H. (2022). At udforske legen i skolen i et økologisk perspektiv. *Barn*, 40(2), 41-56. [3]. <https://www.ntnu.no/ojs/index.php/BARN/article/view/4961>

Koch, A. B., Odgaard, A. B., & Skovbjerg, H. M. (2022). Legeværksteder i overgangen: Børn som medskabere af 'passende' deltagelse. *Barn*, 40(2), 57-70. [4]. <https://www.ntnu.no/ojs/index.php/BARN/article/view/4963>

Skovbjerg, H.M. (2021) Ti tanker om leg. Dafolo.

Skovbjerg, H. M., & Jørgensen, H. H. (2021). Legekvaliteter – udvikling af et begreb om det legende i lærer- og pædagoguddannelsen. *Læring og Medier*. <https://tidsskrift.dk/lom/article/view/127125/175050>

Jørgensen, H. H., & Skovbjerg, H. M. (2020). Det gjorde sygt, sygt ondt: design af inkluderende legemiljø i skolen i samarbejde med pædagoger. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, 4(2), 109-121. <https://doi.org/10.7146/fppu.v4i2.122507>

Skovbjerg, H. M., Jørgensen, H. H., & Arnkiel, L. (2022). Play Tarot Cards - en metode til at udforske legekvaliteter i undervisning med legende tilgange. https://issuu.com/sile-kp/docs/booklet_playtarotcards_pl_dk

Skovbjerg, H. M. (2021). "Jeg har agurker i min madpakke": - om legedeltagelse. *Det gode børneliv*, 3(2), 6-8. [1].

Podcast: <https://podtail.com/podcast/i-bornehojde/giv-bornene-god-tid-til-at-lege-og-ov-dig-i-selv-a/>

Podcast: <https://boernunge.podbean.com/e/fri-leg-hører-fortiden-til/>